

Paziņojums par saņemšanu un vēstule par nodomu slēgt lietu attiecībā uz vairākkārtēju sūdzību par to, ka ar Spānijas Augstākās tiesas 2020. gada 12. novembra spriedumiem par *IRPH* indeksu, iespējams, ir pārkāpta Direktīva 93/13/EEK par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos un Eiropas Savienības Tiesas judikatūra

Atsauces numurs CHAP (2021) 00759.

Eiropas Komisija ir saņēmusi ievērojamu skaitu sūdzību par to, ka Spānijas Augstākās tiesas (*Tribunal Supremo*) judikatūra par atsaucēm uz *IRPH*¹ indeksu hipotekāro aizdevumu līgumos, kas noslēgti starp patērētājiem un bankām, iespējams, neatbilst Eiropas Savienības Tiesas (EST) judikatūrai attiecībā uz Padomes Direktīvu [93/13/EEK](#) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos.

Eiropas Komisijas dienesti šīs sūdzības ir reģistrējuši centralizētajā sūdzību reģistrā *CHAP* ar atsauces numuru CHAP (2021) 00759, kas būtu jānorāda visā sarakstē par šo jautājumu.

Ņemot vērā, ka par šo jautājumu ir saņemts daudz sūdzību, Eiropas Komisijas dienesti, lai pēc iespējas efektīvi paziņotu par šo sūdzību saņemšanu un informētu visus sūdzības iesniedzējus par viņu sūdzības izvērtēšanas rezultātiem un ņemot vērā sabiedrības potenciālo interesi šajā lietā, ir nolēmuši visus paziņojumus šiem sūdzības iesniedzējiem publicēt īpašā [portāla Europa](#) lapā.

Komisijas dienesti sūdzības automātiski uzskata par konfidencialām. Tikai tad, ja sūdzības iesniedzējs norāda, ka sūdzība nav konfidenciala, Komisijas dienesti var atklāt sūdzības iesniedzēja identitāti un viņa sniegto informāciju tās dalībvalsts iestādēm, pret kuru sūdzība iesniegta. Dažos gadījumos Komisijas dienestiem jāatklāj sūdzības iesniedzēja identitāte, lai sūdzību varētu izskatīt.

Saistībā ar sūdzību izskatīšanu piemēro [īpašu paziņojumu par privātumu](#).

Eiropas Komisijas dienesti ir izvērtējuši sūdzības, ņemot vērā piemērojamos Eiropas Savienības tiesību aktus un saskaņā ar izpildes prioritātēm, kas noteiktas [Komisijas paziņojumā “ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu”](#)².

Sūdzību iesniedzēji uzskata, ka Spānijas Augstākās tiesas 2020. gada 12. novembra spriedumi par *IRPH* klauzulām ir pretrunā Direktīvai 93/13/EEK par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos un Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai, it īpaši 2020. gada 3. marta spriedumam lietā C-125/18 *Gómez del Moral Guasch*.

Atsevišķās lietās tādu līguma noteikumu pārskatāmība un negodīgums, kuri nav individuāli apspriesti, ir jāanalizē un jānovērtē dalībvalstu tiesām. Tas izriet, piemēram, no sprieduma lietā C-125/18 *Gómez del Moral Guasch* (52. punkts) un lietā C-26/13 *Kásler un Káslerné Rábai* (74. punkts), kā arī – attiecībā uz iespējamu noteikuma pārskatāmības trūkumu – apvienotajās lietās C-224/19 un C-259/19 *Caixabank* (68. punkts) un – attiecībā uz noteikuma negodīgumu – lietās C-243/08 *Pannon GSM* (42. un 43. punkts), C-421/14 *Banco Primus* (57. punkts), kā arī apvienotajās lietās C-224/19 un C-259/19 *Caixabank* (73. un 77. punkts). Jāpiebilst, ka valstu

¹ *Índice de Referencia de Préstamos hipotecarios* – hipotekāro aizdevumu atsauces indekss.

² C(2016)8600, OV C 18/02, 19.1.2017.

tiesām, izvērtējot līguma noteikumus konkrētās lietās, ir pienākums ņemt vērā EST judikatūru (sk., piemēram, spriedumu apvienotajās lietās C-224/19 un C-259/19 *Caixabank*, 73.un 77. punkts), šajā lietā it īpaši spriedumu lietā C-125/18 *Gómez del Moral Guasch*.

Ja pēc EST sprieduma, ar ko atbild uz uzdoto prejudiciālo jautājumu, joprojām pastāv šaubas par Direktīvas 93/13/EEK interpretāciju, dalībvalstu tiesas var iesniegt jaunus lūgumus sniegt prejudiciālu nolēmumu un lūgt skaidrojumus par jautājumiem, kas nav izskaidroti iepriekšējos spriedumos. Tā tas faktiski ir attiecībā uz *IRPH* klauzulām un saikni starp līguma noteikumu pārskatāmības trūkumu un negodīgumu, jo pašlaik Eiropas Savienības Tiesai izskatīšanai ir iesniegti divi lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Proti, Barselonas Pirmās instances tiesas Nr. 38 tiesnesis, kurš uzdeva jautājumus prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā C-125/18 *Gómez del Moral*, ir uzdevis jaunu prejudiciālu jautājumu, lai noskaidrotu citus Direktīvas 93/13/EEK interpretācijas aspektus. Minētās Barselonas tiesas lēmums iesniegt Eiropas Savienības Tiesai jaunus jautājumus ir pieņemts 2020. gada 2. decembrī, un tas ir pieejams internetā Spānijas oficiālajā juridiskajā datubāzē *CENDOJ*, izmantojot šādu atsauci: Roj: AJPI 34/2020 (ECLI:ES:JPI:2020:34A). Minēto lūgumu EST ir reģistrējusi ar numuru C-655/20. Turklāt 2021. gada janvārī Ibizas Pirmās instances tiesas Nr. 2 tiesnesis iesniedza Eiropas Savienības Tiesai lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, uzdodot sešpadsmit jautājumus par *IPRH* klauzulu un to, kā interpretējama Direktīva 93/13/EEK. Arī šis lēmums ir pieejams datubāzē *CENDOJ*, izmantojot šādu atsauci: Roj: AJPI 2/2021 (ECLI:ES:JPI:2021:2A).

Komisija tic, ka atbildes, ko EST sniegs uz iesniegtajiem jaunajiem jautājumiem, radīs lielāku skaidrību šajā jautājumā un tādējādi palīdzēs atrisināt sūdzību iesniedzēju izvirzīto jautājumu lietā CHAP (2021) 00759.

Ja saskaņā ar LESD 267. pantu ierosināta prejudiciāla nolēmuma tiesvedība par attiecīgo jautājumu vēl nav pabeigta un ar darbībām, kuras Komisija varētu veikt, nevar ievērojami paātrināt lietas atrisināšanu, Eiropas Komisija principā neuzskatīs par lietderīgu pret attiecīgo dalībvalsti uzsākt pārkāpuma procedūru saskaņā ar LESD 258. pantu³.

Ņemot vērā abus Eiropas Savienības Tiesai iesniegtos, bet vēl neizskatītos Spānijas tiesu lūgumus sniegt prejudiciālu nolēmumu par minēto jautājumu un neatkarīgi no Augstākās tiesas 2020. gada 12. novembra spriedumu novērtējuma, Komisijas dienesti neuzskata par lietderīgu šajā posmā sākt pārkāpuma procedūru pret Spāniju.

Ja no prejudiciāla nolēmuma izrietēs, ka valsts noteikumi vai judikatūra neatbilst ES tiesību aktiem, Komisija, ņemot vērā šādu nolēmumu, veiks pasākumus. Šajā sakarā, ja pēc tam, kad EST būs pieņēmusi nolēmumus iepriekš minētajās lietās, būs pierādījumi, ka dalībvalsts tiesas neievēro šos nolēmumus, kā rezultātā pietiekami konsekventi un vispārīgi tiek pārkāpti ES tiesību akti, Eiropas Komisija pret attiecīgo dalībvalsti var sākt pārkāpuma procedūru saskaņā ar LESD 258. pantu.

---

³ Sk. Eiropas Komisijas paziņojumu: “ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu”.

Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Komisijas dienesti plāno tuvākajā laikā slēgt vairākkārtējo sūdzību CHAP (2021) 00759, neskarot pasākumus, ko varētu veikt pēc tam, kad EST izskatāmajās lietās būs pieņemusi nolēmumus. Tomēr, ja sūdzības iesniedzēju rīcībā ir papildu informācija, kas liecina, ka Spānija ir pārkāpusi Savienības tiesību aktus, uz kuriem neattiecas iepriekš minētais novērtējums, viņiem ir iespēja iesniegt šo informāciju četru nedēļu laikā no dienas, kad šis paziņojums tika publicēts šajā tīmekļa vietnē. Šādu informāciju var nosūtīt uz e-pasta adresi JUST-CHAP@ec.europa.eu.

Ja četru nedēļu laikā netiks saņemta jauna informācija vai ja saņemtā jaunā informācija neliks izdarīt citu secinājumu, Komisijas dienesti attiecīgo lietu var slēgt. Šīs sūdzības slēgšana neskars darbības, kuras Komisija varētu veikt pēc tam, kad EST būs pieņemusi nolēmumus izskatāmajās lietās.